

Regionale Overeenkomst inzake Toegang tot Informatie, Publieke Participatie en Rechtvaardigheid in Milieuaangelegenheden in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied

UNITED NATIONS

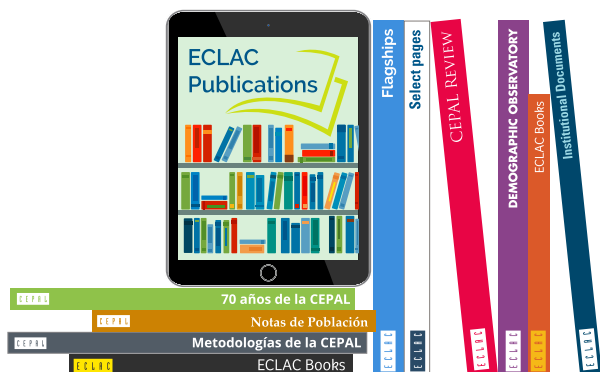
ECLAC

Working for
a productive, inclusive
and sustainable future

Thank you for your interest in this ECLAC publication

Please register if you would like to receive information on our editorial products and activities. When you register, you may specify your particular areas of interest and you will gain access to our products in other formats.

[Register](#)

www.cepal.org/en/publications

www.instagram.com/publicacionesdelacepal

www.facebook.com/publicacionesdelacepal

www.issuu.com/publicacionescepal/stacks

www.cepal.org/es/publicaciones/apps

UNITED NATIONS

Regionale Overeenkomst inzake Toegang tot Informatie, Publieke Participatie en Rechtvaardigheid in Milieuaangelegenheden in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied

UNITED NATIONS

ECLAC

Working for
a productive, inclusive
and sustainable future

Deze publicatie bevat de volledige tekst van de Regionale Overeenkomst inzake Toegang tot Informatie, Publieke Participatie en Rechtvaardigheid in Milieuzakenaangelegenheden in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, welke werd aangenomen in Escazú, Costa Rica, op 4 maart 2018 en in werking is getreden op 22 april 2021. Dit document is slechts voor informatieve doeleinden gepubliceerd vervangt de originele, authentieke teksten van de Regionale Overeenkomst niet, die gedeponereerd zijn bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties in zijn capaciteit van bewaarder.

Bijgewerkte informatie over de Regionale Overeenkomst en daaraan gerelateerde activiteiten zijn te vinden op de website <https://www.cepal.org/en/escazuagreement>.

Verenigde Naties publicatie
LC/PUB.2018/8/Rev.1
Verspreiding: G
Origineel: Engels
Copyright © United Nations, 2024
Alle rechten voorbehouden
Gedrukt door de Verenigde Naties, Santiago
S.23-00939

Deze publicatie dient als volgt geciteerd te worden: Economische Commissie voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (ECLAC), Regionale Overeenkomst inzake Toegang tot Informatie, Publieke Participatie en Rechtvaardigheid in Milieuaangelegenheden in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (LC/PUB.2018/8/Rev.1), Santiago, 2024.

Aanvragen voor autorisatie om dit werk geheel of gedeeltelijk te reproduceren dienen te worden gezonden naar de Economische Commissie voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (ECLAC), Documents and Publications Division (Afdeling Documenten en Publicaties), publicaciones.cepal@un.org. Lidstaten en hun overheidsinstellingen mogen zonder voorafgaande autorisatie dit werk reproduceren, maar worden verzocht de bron te vermelden en ECLAC van een dergelijke reproductie op de hoogte te stellen.

Index

Voorwoord	5
Inleiding	7
Regionale Overeenkomst inzake Toegang tot Informatie, Publieke Participatie en Rechtvaardigheid in Milieuaangelegenheden in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied	11
Annex 1	41

Voorwoord

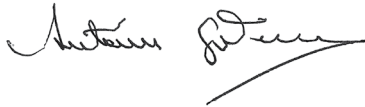
Met de aanname van de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling, hebben de lidstaten van de Verenigde Naties een pad uitgestippeld naar meer waardigheid, welvaart en duurzaamheid voor mens en planeet en beloofden zij niemand achter te laten.

Latijns-Amerikaanse en Caribische landen hebben een belangrijke rol gespeeld bij het bevorderen van deze visie via multilaterale inspanningen die hebben geresulteerd in de enige juridisch bindende Overeenkomst die voortkomt uit de Conferentie van de Verenigde Naties inzake Duurzame Ontwikkeling (Rio+20), het eerste verdrag van de regio over milieuaangelegenheden en het eerste ter wereld dat bepalingen heeft opgenomen over mensenrechtenverdedigers op milieugebied. De Regionale Overeenkomst inzake Toegang tot Informatie, Publieke Participatie en Rechtvaardigheid in Milieuaangelegenheden, aangenomen in Escazú, Costa Rica, op 4 maart 2018 en waarover door staten is onderhandeld met een significante participatie van het maatschappelijk middenveld en het bredere publiek, bevestigt de waarde van de regionale dimensie van multilateralisme voor duurzame ontwikkeling. Door mondiale en nationale kaders met elkaar te verbinden stelt de Overeenkomst regionale normen vast, bevordert zij capaciteitsversterking — vooral door middel van zuid-zuid samenwerking — legt zij de basis voor een ondersteunende institutionele architectuur en biedt zij instrumenten voor verbeterde beleids- en besluitvorming.

Bovenal heeft deze Overeenkomst tot doel ongelijkheid en discriminatie te bestrijden en ieders rechten op een gezond milieu en duurzame ontwikkeling te garanderen. Daarbij besteedt zij bijzondere aandacht aan personen en groepen in kwetsbare situaties en plaatst zij gelijkheid in de kern van duurzame ontwikkeling.

In dit jaar, waarin wij het zeventigste jubileum herdenken van de Economische Commissie voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, evenals het twintigste jubileum van de Verklaring inzake Mensenrechtenverdedigers, heeft deze baanbrekende Overeenkomst het potentieel om een aanvang te maken met structurele verandering en de belangrijkste uitdagingen van onze tijd aan te pakken. Zij is een krachtig instrument om conflicten te voorkomen, geïnformeerde, participatieve en inclusieve besluitvorming te bewerkstelligen en verantwoordingsplicht, transparantie en goed bestuur uit te diepen.

Ik beveel de goedkeuring aan van de eerste Overeenkomst die ooit onder auspiciën van de Regionale Commissie is gesloten en feliciteer iedereen die dit mogelijk heeft gemaakt. Het is nu aan de landen van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied om deze Overeenkomst ten uitvoer te leggen, ten behoeve van de huidige en toekomstige generaties.

António Guterres
Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties

Inleiding

Op 4 maart 2018 heeft de Latijns-Amerikaanse en Caribische regio geschiedenis geschreven toen zij in Escazú, Costa Rica, de Regionale Overeenkomst inzake Toegang tot Informatie, Publieke Participatie en Rechtvaardigheid in Milieuaangelegenheden in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied aannam.

De Regionale Overeenkomst, geïnitieerd op de Conferentie van de Verenigde Naties inzake Duurzame Ontwikkeling (Rio+20) en geworteld in de beginselen van Principe 10 van de Verklaring van Rio inzake Milieu en Ontwikkeling van 1992, is de vrucht van een twee jaar durende voorbereidende fase en negen intensieve bijeenkomsten van het onderhandelingscomité. Onder leiding van Chili en Costa Rica, als medevoorzitters, en vijf andere presiderende functionarissen (Argentinië, Mexico, Peru, Saint Vincent en de Grenadines, en Trinidad en Tobago), brachten de onderhandelingen regeringsafgevaardigden, vertegenwoordigers van het publiek, deskundigen, academici en andere geïnteresseerde belanghebbenden samen, die actief deelnamen op basis van samenwerking en op voet van gelijkheid.

Het resultaat van een dergelijk innovatief proces kon niet meer inspirerend zijn. In een tijd van toenemende onzekerheid en diepgaande economische, sociale en ecologische onevenwichtigheden en waarin een intensieve en kritische blik wordt geworpen op het multilateralisme, hebben de Latijns-Amerikaanse en Caribische landen de waarde van regionale actie aangetoond. Om vooruitgang te boeken naar meer milieurechten en bescherming op lokaal niveau, hebben onze landen besloten op een regionaal gecoördineerde wijze te handelen, waarbij capaciteitsversterking en samenwerking ten dienste staan van grotere collectieve goederen en belangen.

De Regionale Overeenkomst is een baanbrekend juridisch instrument voor milieubescherming, maar ook een mensenrechtenverdrag. De belangrijkste begunstigden zijn de mensen van onze regio en vooral de meest kwetsbare groepen en gemeenschappen. De Overeenkomst heeft tot doel het recht van alle personen te waarborgen om tijdig en op passende wijze toegang te krijgen tot informatie, om op significante wijze deel te nemen aan besluitvorming die hun leven en hun omgeving beïnvloedt en om toegang te hebben tot Rechtvaardigheid wanneer deze rechten worden geschonden. Het verdrag erkent de rechten van alle individuen, voorziet in maatregelen om de uitoefening ervan te vergemakkelijken en voorziet vooral in mechanismen om deze effectief te maken.

Het is een visionaire en ongekende Overeenkomst bereikt door en voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, dat de ambitie, prioriteiten en bijzonderheden van onze regio weerspiegelt. Het behandelt de belangrijkste aspecten van milieubeheer en --bescherming vanuit een regionaal perspectief, waarbij het recht op toegang tot informatie, publieke participatie en rechtvaardigheid worden geregeld in zaken die zo belangrijk zijn als het duurzame gebruik van natuurlijke hulpbronnen, het behoud van de biodiversiteit, de strijd tegen landdegradatie en klimaatverandering en het bouwen van veerkracht bij rampen. Het bevat ook de eerste bindende bepaling ter wereld over mensenrechtenverdedigers op milieugebied in een regio waar zij helaas maar al te vaak het slachtoffer zijn van aanvallen en intimidatie.

Vanuit een op recht gebaseerde benadering erkent de Overeenkomst fundamentele democratische beginselen en probeert zij de belangrijkste uitdagingen van de regio aan te pakken, namelijk de plaag van ongelijkheid en een diepgewortelde cultuur van privileges. Door transparantie, openheid en participatie draagt de Regionale Overeenkomst bij aan de verschuiving naar een nieuw ontwikkelingsmodel en pakt zij de inefficiënte en niet-duurzame cultuur van beperkte, gefragmenteerde belangen in de regio aan. In die geest belooft de Overeenkomst degenen die van oudsher ondervertegenwoordigd, uitgesloten of gemarginaliseerd zijn te betrekken en een stem te geven aan de stemlozen, waarbij niemand achterblijft.

Met deze Overeenkomst stelt onze regio ook een lichtend voorbeeld in hoe de drie dimensies van duurzame ontwikkeling in evenwicht kunnen worden gebracht. Door het publiek te betrekken bij alle beslissingen die hen aangaan en door een nieuwe relatie aan te gaan tussen de Staat, de markt en de samenleving, weerleggen onze landen de valse dichotomie tussen milieubescherming en economische ontwikkeling. Groei kan niet ten koste gaan van het milieu en het milieu kan niet worden beheerd als onze economieën en volkeren worden genegeerd. Rechtszekerheid en vertrouwen in publieke instellingen zijn eveneens cruciaal voor duurzame ontwikkeling. Deze onderlinge verwevenheid en onderlinge afhankelijkheid, welke erkend wordt in de Regionale Overeenkomst, maakt het eerste regionale verdrag van ECLAC tot een instrument van onschatbare waarde voor het verwezenlijken van de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling.

De sterke regionale inzet voor milieubescherming en mensenrechten zal naar verwachting leiden tot de snelle inwerkingtreding van de Regionale Overeenkomst. Door toe te treden tot dit baanbrekende verdrag zullen de 33 landen van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied niet alleen de milieudemocratie blijven versterken, maar ook een stap dichterbij komen naar het verwezenlijken van gelijkheid, gezonde economische groei en duurzame ontwikkeling voor iedereen.

Alicia Bárcena
Uitvoerend Secretaris
Economische Commissie voor Latijns-Amerika
en het Caribisch gebied (ECLAC)

Regionale Overeenkomst inzake Toegang tot Informatie, Publieke Participatie en Rechtvaardigheid in Milieuaangelegenheden in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied

Aangenomen te Escazú, Costa Rica, op 4 maart 2018
Open ter ondertekening op het hoofdkwartier
van de Verenigde Naties in New York
op 27 september 2018

De Partijen bij de huidige Overeenkomst,

Herinnerend aan de aanneming tijdens de Conferentie van de Verenigde Naties inzake Duurzame Ontwikkeling, gehouden in Rio de Janeiro, Brazilië in 2012, van de Verklaring over de toepassing van Principe 10 van de Verklaring van Rio, waarin het recht op de toegang tot informatie, inspraak en rechtvaardigheid met betrekking tot milieuaangelegenheden wordt bevestigd, de noodzaak wordt erkend om toezeggingen te doen voor de juiste naleving van deze rechten en de bereidheid wordt uitgesproken om een proces op gang te brengen om de haalbaarheid van de aanneming van een regionaal instrument te onderzoeken,

Herbevestigend Principe 10 van de Verklaring van Rio over Milieu en Ontwikkeling van 1992, waarin het volgende is vastgelegd: "Milieuaangelegenheden worden het beste aangepakt met participatie van alle betrokken burgers op het relevante niveau. Op nationaal niveau heeft iedere individu passende toegang tot informatie over het milieu waarover overheidsinstanties beschikken, met inbegrip van informatie over gevaarlijke stoffen en activiteiten in hun gemeenschappen en de mogelijkheid om deel te nemen aan besluitvormingsprocessen. De Staten zullen de algemene

bewustwording en participatie vergemakkelijken en aanmoedigen door informatie op grote schaal beschikbaar te stellen. Er wordt voorzien in de effectieve toegang tot gerechtelijke en administratieve procedures, met inbegrip van verhaal en genoegdoening.”,

Benadrukkend dat toegangsrechten onderling verbonden en onderling afhankelijk zijn en dat elk van deze rechten dus op een geïntegreerde en evenwichtige manier moet worden bevorderd en geïmplementeerd,

Overtuigd dat toegangsrechten bijdragen aan de versterking van onder meer democratie, duurzame ontwikkeling en mensenrechten,

Herbevestigend het belang van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere internationale mensenrechteninstrumenten in herinnering brengend die benadrukken dat alle Staten de verantwoordelijkheid hebben om de mensenrechten en fundamentele vrijheden voor iedereen te eerbiedigen, te beschermen en te bevorderen, zonder enig onderscheid, ook niet op grond van ras, huidskleur, geslacht, taal, religie, politieke of andere overtuiging, nationale of sociale afkomst, eigendom, geboorte of andere status,

Tevens herbevestigend alle beginselen van de Verklaring van de Conferentie van de Verenigde Naties inzake het Menselijk Milieu van 1972 en van de Verklaring van Rio inzake Milieu en Ontwikkeling van 1992,

Herinnerend aan de Verklaring van de Conferentie van de Verenigde Naties inzake het Menselijk Milieu, Agenda 21, het Programma voor verdere tenuitvoerlegging van Agenda 21, de Verklaring van Barbados en het Actieprogramma voor Duurzame Ontwikkeling van Kleine Eilandstaten in Ontwikkeling, de Verklaring van Mauritius en de Mauritius Strategie voor Verdere Tenuitvoerlegging van het Actieprogramma voor de Duurzame Ontwikkeling van Kleine Eilandstaten in Ontwikkeling, de Verklaring van Johannesburg over Duurzame Ontwikkeling, het Implementatieplan van de Wereldtop over duurzame ontwikkeling en het SAMOA-traject (SIDS Accelerated Modalities of Action),

Tevens eraan herinnerend dat in het slotdocument van de Conferentie van de Verenigde Naties voor Duurzame Ontwikkeling,

gehouden in Rio de Janeiro, Brazilië, in 2012, getiteld “De toekomst die we willen”, de Staatshoofden, Regeringsleiders en Vertegenwoordigers op hoog niveau erkenden dat naast de vele bepalingen die verwijzen naar Principe 10 van de Verklaring van Rio, democratie, goed bestuur en de rechtsstaat op nationaal en internationaal niveau, evenals een gunstig klimaat, essentieel zijn voor duurzame ontwikkeling, waaronder duurzame en inclusieve economische groei, sociale ontwikkeling, milieubescherming en uitroeiing van armoede en honger; benadrukten dat brede publieke participatie en de toegang tot informatie en gerechtelijke en administratieve procedures essentieel zijn voor bevordering van duurzame ontwikkeling; en moedigden actie aan op regionaal, nationaal, sub-nationaal en lokaal niveau om de toegang tot milieu-informatie, de deelname van het publiek aan besluitvormingsprocessen op milieugebied en de toegang tot de rechter in milieuaangelegenheden, waar passend, te bevorderen,

Gezien Resolutie 70/1 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties van 25 september 2015, getiteld “Onze wereld transformeren: de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling”, waarmee zij een alomvattend, verreikend en op de mens gericht pakket universele en transformatieve doelstellingen en streefcijfers voor duurzame ontwikkeling heeft aangenomen en opnieuw haar inzet heeft bevestigd om duurzame ontwikkeling in haar drie dimensies — de economische, sociale en ecologische dimensies — op een evenwichtige en geïntegreerde wijze te verwezenlijken;

Erkennend het multiculturalisme van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied en hun volkeren,

Tevens erkennend het belangrijke werk van het publiek en van mensenrechtenverdedigers op milieugebied ter versterking van de democratie, toegangsrechten en duurzame ontwikkeling en hun fundamentele bijdragen in dit verband,

Bewust van de vooruitgang die is geboekt in internationale en regionale overeenkomsten, in nationale wetgeving en praktijk inzake het recht op toegang tot milieu-informatie, publieke participatie in het besluitvormingsproces op milieugebied en rechtvaardigheid in milieuaangelegenheden,

Overtuigd van de noodzaak van bevordering en versterking van dialoog, samenwerking, technische bijstand, onderwijs en bewustwording, evenals capaciteitsopbouw voor de volledige uitoefening van toegangsrechten op internationaal, regionaal, nationaal, sub-nationaal en lokaal niveau,

Vastbesloten te komen tot de volledige tenuitvoerlegging van de toegangsrechten waarin deze Overeenkomst voorziet, alsmede tot de totstandbrenging en versterking van capaciteiten en samenwerking,

Zijn als volgt overeengekomen:

Artikel 1

Doel

Het doel van deze Overeenkomst is het waarborgen van de volledige en effectieve uitvoering in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied van het recht op toegang tot milieu-informatie, publieke participatie in het besluitvormingsproces op milieugebied en rechtvaardigheid in milieuaangelegenheden, alsmede het creëren en versterken van capaciteiten en samenwerking, waardoor wordt bijgedragen aan de bescherming van het recht van een ieder van huidige en toekomstige generaties om in een gezond milieu te leven en op duurzame ontwikkeling.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze Overeenkomst wordt onder de navolgende termen het volgende verstaan:

- (a) "Toegangsrecht" betekent het recht op toegang tot milieu-informatie, het recht op inspraak van het publiek in het besluitvormingsproces op milieugebied en het recht op toegang tot de rechter in milieuaangelegenheden;
- (b) "Bevoegde autoriteit" betekent voor de toepassing van de artikelen 5 en 6 van deze Overeenkomst, elk overheidsorgaan dat de bevoegdheden, het gezag en de taken uitoefent voor wat de toegang tot informatie betreft, met inbegrip van onafhankelijke en autonome

organen, organisaties of entiteiten die eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de overheid op grond van bevoegdheden verleend door de grondwet of andere wetten en, indien van toepassing, particuliere organisaties die (direct of indirect) publieke middelen of voordelen ontvangen of publieke taken en diensten uitoefenen, maar alleen met betrekking tot ontvangen publieke middelen of voordelen of voor uitgevoerde publieke functies en diensten;

- (c) "Milieu-informatie" betekent alle informatie die geschreven, visueel, audio en elektronisch is, of opgenomen in elk ander formaat, met betrekking tot het milieu en elementen ervan, alsmede natuurlijke hulpbronnen, inclusief informatie met betrekking tot milieurisico's en eventuele negatieve invloeden die gevolgen hebben of waarschijnlijk gevolgen zullen hebben voor het milieu en de gezondheid, evenals voor de bescherming en het beheer van het milieu;
- (d) "Publiek" betekent één of meer natuurlijke of rechtspersonen en de door deze personen opgerichte verenigingen, organisaties of groepen, die onderdaan zijn of onderworpen zijn aan de nationale jurisdictie van de Staat die Partij is;
- (e) "Personen of groepen in kwetsbare situaties" betekent personen of groepen die bijzondere moeilijkheden ondervinden bij het volledig uitoefenen van de toegangsrechten die in deze Overeenkomst worden erkend, vanwege omstandigheden of toestanden die geïdentificeerd zijn binnen de nationale context van elke Partij en in overeenstemming met haar internationale verplichtingen.

Artikel 3 **Principes**

Iedere Partij zal bij de uitvoering van deze Overeenkomst worden geleid door de volgende principes:

- (a) Principe van gelijkheid en principe van non-discriminatie;
- (b) Principe van transparantie en principe van verantwoording;
- (c) Principe van non-regressie en principe van progressieve realisatie;

- (d) Principe van goeder trouw;
- (e) Preventieprincipe;
- (f) Voorzorgsprincipe;
- (g) Principe van intergenerationele gelijkwaardigheid;
- (h) Principe van maximale openbaarmaking;
- (i) Principe van permanente soevereiniteit van Staten over hun natuurlijke hulpbronnen;
- (j) Principe van soevereine gelijkheid van Staten; en
- (k) *Pro persona principe*.

Artikel 4

Algemene bepalingen

1. Elke Partij waarborgt het recht van elke persoon om in een gezond milieu te leven en elk ander universeel erkend mensenrecht dat verband houdt met deze Overeenkomst.
2. Elke Partij zorgt ervoor dat de in deze Overeenkomst erkende rechten vrijelijk worden uitgeoefend.
3. Elke Partij neemt, in het kader van haar nationale regelingen, de nodige maatregelen van wetgevende, regelgevende, administratieve of andere aard om de uitvoering van de bepalingen van deze Overeenkomst te garanderen.
4. Met het doel bij te dragen aan de effectieve toepassing van deze Overeenkomst voorziet elke Partij het publiek van informatie om de verwerving van kennis over toegangsrechten te vergemakkelijken.
5. Elke Partij zorgt ervoor dat begeleiding en bijstand wordt verleend aan het publiek in het bijzonder aan personen of groepen — in kwetsbare situaties — om de uitoefening van hun toegangsrechten te vergemakkelijken.
6. Elke Partij garandeert een gunstig klimaat voor het werk van personen, verenigingen, organisaties of groepen die de

bescherming van het milieu bevorderen, door hen te erkennen en te beschermen.

7. Geen bepaling in deze Overeenkomst beperkt of herroept andere gunstigere rechten en waarborgen die nu of in de toekomst zijn vastgelegd in de wetgeving van een Staat die partij is of in een andere internationale overeenkomst waarbij een Staat partij is, of belet een Staat die partij is bredere toegang te verlenen tot milieu-informatie, inspraak in het besluitvormingsproces op milieugebied en rechtspraak in milieuaangelegenheden.
8. Elke Partij streeft ernaar bij de uitvoering van deze Overeenkomst de meest gunstige interpretatie te hanteren voor het volledige genot en de eerbiediging van de toegangsrechten.
9. Voor de uitvoering van deze Overeenkomst moedigt elke Partij het gebruik aan van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën, zoals open data, in de verschillende talen die in het land worden gebruikt. In geen geval mag het gebruik van elektronische media discriminatie van het publiek in de hand werken of tot gevolg hebben.
10. De Partijen kunnen de kennis van de bepalingen van deze overeenkomst bevorderen in andere internationale fora die verband houden met milieuaangelegenheden, in overeenstemming met de regels van elk forum.

Artikel 5

Toegang tot milieu-informatie

Toegankelijkheid van milieu-informatie

1. Elke Partij waarborgt het recht van het publiek op toegang tot milieu-informatie die zij bezit, controleert of bewaart, in overeenstemming met het beginsel van maximale openbaarmaking.
2. De uitoefening van het recht op toegang tot milieu-informatie omvat:

- (a) het opvragen en ontvangen van informatie van de bevoegde autoriteiten zonder een bijzonder belang te vermelden of de redenen voor het verzoek toe te lichten;
 - (b) onverwijld op de hoogte te worden gebracht of de gevraagde informatie al dan niet in het bezit is van de bevoegde autoriteit die het verzoek ontvangt; en
 - (c) geïnformeerd te worden over het recht om bezwaar aan te tekenen en in beroep te gaan wanneer er geen informatie wordt verstrekt, evenals over de vereisten voor de uitoefening van dit recht.
3. Elke Partij vergemakkelijkt de toegang tot milieu-informatie voor personen of groepen in kwetsbare situaties, en stelt procedures vast voor het verlenen van bijstand, vanaf het formuleren van verzoeken tot en met het verstrekken van de informatie, rekening houdend met hun omstandigheden en specifieke kenmerken, met het oog op het bevorderen van toegang en participatie onder gelijke omstandigheden.
4. Elke Partij garandeert dat bovengenoemde personen of groepen in kwetsbare situaties, met inbegrip van inheemse volkeren en etnische groepen, hulp krijgen bij het opstellen van hun verzoeken en een antwoord krijgen.

Weigering van toegang tot milieu-informatie

5. Indien de gevraagde informatie of een deel daarvan niet aan de aanvrager wordt verstrekt omdat deze onder nationale wettelijke uitzonderingsregelingen valt, deelt de bevoegde autoriteit haar weigering schriftelijk mee, met vermelding van de wettelijke bepalingen en de redenen die het besluit in elk afzonderlijk geval rechtvaardigen en stelt zij de verzoeker in kennis van zijn recht op bezwaar en beroep.
6. Toegang tot informatie kan worden geweigerd in overeenstemming met de nationale wetgeving. In gevallen waarin een Partij geen nationale wettelijke uitzonderingsregelingen kent, kan die Partij de volgende uitzonderingen toepassen:
 - (a) wanneer openbaarmaking het leven, de veiligheid of de gezondheid van personen in gevaar zou brengen;

- (b) wanneer openbaarmaking negatieve gevolgen zou hebben voor de nationale veiligheid, de publieke veiligheid of de nationale defensie;
 - (c) wanneer openbaarmaking een negatief effect zou hebben op milieubescherming, met inbegrip van bedreigde soorten; of
 - (d) wanneer openbaarmaking een duidelijk, waarschijnlijk en specifiek risico zou opleveren voor aanzienlijke schade voor rechtshandhaving, preventie, onderzoek en vervolging van misdrijven.
7. De uitzonderingsregelingen houden rekening met de mensenrechtenverplichtingen van elke Partij. Elke Partij moedigt de vaststelling aan van uitzonderingsregelingen die de openbaarmaking van informatie bevorderen.
 8. De redenen voor weigering worden vooraf wettelijk vastgesteld en duidelijk omschreven en geregeld, rekening houdend met het algemeen belang, en worden dus restrictief geïnterpreteerd. De bewijslast ligt bij bevoegde autoriteit.
 9. Bij de toepassing van de toets van het openbaar belang, wegen de bevoegde autoriteiten het belang van het achterhouden van de informatie af tegen het openbaar belang van het vrijgeven ervan, op basis van geschiktheid, noodzaak en evenredigheid.
 10. Wanneer niet alle informatie in een document is uitgezonderd op grond van lid 6 van dit artikel, wordt de niet-uitgezonderde informatie aan de aanvrager verstrekt.

Toepasbare voorwaarden voor het verstrekken van milieu-informatie

11. De bevoegde autoriteiten waarborgen dat de milieu-informatie wordt verstrekt in het door de aanvrager gevraagde formaat, indien beschikbaar. Wanneer een dergelijk formaat niet beschikbaar is, wordt de milieu-informatie verstrekt in het beschikbare formaat.
12. De bevoegde autoriteiten reageren zo spoedig mogelijk op verzoeken om milieu-informatie en binnen een termijn van niet

langer dan 30 werkdagen vanaf de datum van ontvangst van het verzoek, of korter wanneer zulks in de nationale wetgeving is bepaald.

13. Wanneer de bevoegde autoriteit, in uitzonderlijke omstandigheden en in overeenstemming met de nationale wetgeving, meer tijd nodig heeft om op het verzoek te reageren, stelt zij de aanvrager vóór het verstrijken van de in lid 12 vastgestelde termijn schriftelijk in kennis van de rechtvaardiging voor de verlenging van dit artikel. Een dergelijke verlenging duurt niet langer dan 10 werkdagen.
14. Wanneer de bevoegde autoriteit niet reageert binnen de termijnen vastgesteld in de leden 12 en 13 van dit artikel, is artikel 8, paragraaf 2 van toepassing.
15. Wanneer de bevoegde autoriteit die het verzoek ontvangt niet over de gevraagde informatie beschikt, stelt zij de aanvrager daarvan zo spoedig mogelijk in kennis en geeft zij aan, als zij dit kan vaststellen, welke autoriteit mogelijk in het bezit is van de informatie. Het verzoek wordt doorgestuurd naar de relevante autoriteit en de aanvrager wordt hiervan in kennis gesteld.
16. Wanneer de gevraagde informatie niet bestaat of nog niet is gegenereerd, wordt de aanvrager hiervan in kennis gesteld, met uitleg, binnen de termijnen vastgelegd in de leden 12 en 13 van dit artikel.
17. Milieu-informatie wordt kosteloos openbaar gemaakt, voor zover reproductie of levering ervan niet vereist is. Reproductie- en leveringskosten worden toegepast overeenkomstig de door de bevoegde autoriteit vastgestelde procedures. Deze kosten moeten redelijk zijn en vooraf bekend worden gemaakt; van betaling kan worden afgezien wanneer de aanvrager geacht wordt in een kwetsbare positie te verkeren of indien er bijzondere omstandigheden zijn die een dergelijke kwijtschelding rechtvaardigen.

Onafhankelijke toezichtmechanismen

18. Elke Partij richt een of meer onpartijdige entiteiten of instellingen op, of wijst deze aan, met autonomie en onafhankelijkheid om transparantie bij de toegang tot milieu-informatie te bevorderen, toezicht te houden op de naleving van de regels en toezicht te houden op, te rapporteren over en het recht op toegang tot informatie te waarborgen. Elke Partij kan overwegen om, indien passend, sanctiebevoegdheden op te nemen of te versterken binnen de verantwoordelijkheden van bovengenoemde entiteiten of instellingen.

Artikel 6

Het genereren en verspreiden van milieu-informatie

1. Elke Partij waarborgt, voor zover mogelijk binnen de beschikbare middelen, dat de bevoegde autoriteiten milieu-informatie die relevant is voor hun taken op systematische, proactieve, tijdige, regelmatige, toegankelijke en begrijpelijke wijze genereren, verzamelen, publiceren, verspreiden en deze periodiek bijwerken, en moedigt de verspreiding en decentralisatie van milieu-informatie op sub-nationaal en lokaal niveau aan. Elke Partij versterkt de coördinatie tussen de verschillende autoriteiten van de Staat.
2. De bevoegde autoriteiten streven ernaar om, voor zover mogelijk, te waarborgen dat milieu-informatie herbruikbaar, verwerkbaar en beschikbaar is in toegankelijke formaten en dat er geen beperkingen worden gesteld aan de reproductie of het gebruik ervan, in overeenstemming met de nationale wetgeving.
3. Elke Partij beschikt over een of meer actuele milieu-informatiesystemen, die onder meer het volgende kunnen bevatten:
 - (a) de teksten van verdragen en internationale overeenkomsten, evenals milieuwetten, milieuregelgeving en administratieve handelingen;
 - (b) rapporten over de staat van het milieu;

- (c) een lijst van overheidsinstanties die bevoegd zijn op milieugebied en, waar mogelijk, hun respectieve werkterreinen;
- (d) een lijst van vervuilde gebieden, op basis van soort verontreinigende stof en locatie;
- (e) informatie met betrekking tot het gebruik en beheer van natuurlijke hulpbronnen en ecosysteemdiensten;
- (f) wetenschappelijke, technische of technologische rapporten, studies en informatie over het milieu, geproduceerd door academische en onderzoeksinstituten, ongeacht of deze openbaar of particulier, nationaal of buitenlands zijn;
- (g) bronnen van klimaatverandering die gericht zijn op het versterken van nationale capaciteiten;
- (h) informatie over milieueffectbeoordelingsprocessen en, indien van toepassing, over andere instrumenten van milieubeheer, evenals door de overheid verleende milieuvergunningen;
- (i) een geschatte lijst van afval, per soort en, indien mogelijk, per volume, locatie en jaar; en
- (j) informatie over het opleggen van administratieve sancties in milieuaangelegenheden.

Elke Partij garandeert dat milieu-informatiesystemen naar behoren worden georganiseerd, voor iedereen toegankelijk zijn en geleidelijk beschikbaar worden gesteld via informatietechnologie en, waar passend, georeferentie media.

4. Elke Partij neemt stappen om een register voor de uitstoot en overdracht van verontreinigende stoffen aan te leggen voor lucht-, water-, bodem- en ondergrondse verontreinigende stoffen, materialen en afval binnen haar rechtsgebied. Dit register zal geleidelijk worden samengesteld en periodiek bijgewerkt.
5. Elke Partij waarborgt dat ingeval van onmiddellijke bedreiging voor de volksgezondheid of het milieu, de relevante bevoegde autoriteit onverwijld met de meest effectieve middelen alle

relevante informatie waarover zij beschikt en die het publiek kan helpen maatregelen te nemen ter voorkoming of beperking van potentiële schade, openbaar maakt en verspreidt. Elke Partij ontwikkelt en implementeert een systeem voor vroegtijdige waarschuwing, met gebruikmaking van de beschikbare mechanismen.

6. Om de toegang voor personen of groepen in kwetsbare situaties tot informatie die hen in het bijzonder aangaat te vergemakkelijken, tracht elke Partij, waar van toepassing, te waarborgen dat de bevoegde autoriteiten milieu-informatie verspreiden in de verschillende talen die in het land worden gebezigd, met gebruik van alternatieve formaten die begrijpelijk zijn voor deze groepen en met geschikte communicatiekanalen.
7. Elke Partij stelt alles in het werk om met regelmatige tussenpozen van ten hoogste vijf jaar, een nationaal rapport over de toestand van het milieu te publiceren en te verspreiden, dat het volgende kan bevatten:
 - (a) informatie over de staat van het milieu en de natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van kwantitatieve data, indien mogelijk;
 - (b) nationale acties ter vervulling van wettelijke milieuverplichtingen;
 - (c) vooruitgang bij de implementatie van de toegangsrechten; en
 - (d) samenwerkingsovereenkomsten tussen overheid, het maatschappelijk middenveld en de private sector.

Dergelijke rapporten worden op een gemakkelijk te begrijpen manier opgesteld en in verschillende, voor het publiek toegankelijke formaten en met behulp van passende middelen verspreid, waarbij rekening wordt gehouden met de culturele realiteit. Elke Partij kan het publiek uitnodigen een bijdrage te leveren aan deze rapporten.

8. Elke Partij moedigt onafhankelijke evaluaties van milieuprestaties aan, waarbij rekening wordt gehouden met nationaal of internationaal overeengekomen criteria, richtsnoeren en gemeenschappelijke indicatoren, met het oog op het evalueren

van de doeltreffendheid, effectiviteit en voortgang van haar nationaal milieubeleid bij het nakomen van hun nationale en internationale verplichtingen. Bij deze evaluatie worden de verschillende belanghebbenden betrokken.

9. Elke Partij bevordert de toegang tot milieu-informatie die is vervat in concessies, contracten, overeenkomsten of verleende vergunningen, die het gebruik van overheidsgoederen, -diensten of -middelen met zich meebrengen, in overeenstemming met de nationale wetgeving.
10. Elke Partij zorgt ervoor dat consumenten en gebruikers officiële, relevante en duidelijke informatie krijgen over de milieukwaliteit van goederen en diensten en hun effecten op de gezondheid, waardoor duurzame productie- en consumptiepatronen worden bevorderd.
11. Elke Partij creëert en actualiseert regelmatig haar archiverings- en documentbeheersystemen voor milieuaangelegenheden in overeenstemming met haar toepasselijke regels, met het doel de toegang tot informatie te allen tijde te vergemakkelijken.
12. Elke Partij neemt de nodige maatregelen, onder meer door middel van wettelijke of bestuursrechtelijke kaders, om de toegang te bevorderen tot milieu-informatie in het bezit van particuliere entiteiten, met name informatie over hun werkzaamheden en mogelijke risico's en gevolgen voor de volksgezondheid en het milieu.
13. Elke Partij moedigt, in overeenstemming met haar capaciteit, publieke en private ondernemingen aan en met name grote bedrijven, om duurzaamheidsrapporten samen te stellen die hun sociale en milieuprestaties weergeven.

Artikel 7

Publieke inspraak in het besluitvormingsproces op milieugebied

1. Elke Partij waarborgt het recht van het publiek op inspraak en verbindt zich open en inclusieve participatie bij het besluitvormingsproces op milieugebied te implementeren, gebaseerd op nationale en internationale normatieve kaders.

2. Elke Partij waarborgt mechanismen voor publieke participatie in besluitvormingsprocessen, herzieningen, heronderzoeken of updates met betrekking tot projecten en activiteiten en andere processen voor het verlenen van milieuvergunningen, die een aanzienlijk effect hebben of kunnen hebben op het milieu, inclusief wanneer zij van invloed kunnen zijn op de gezondheid.
3. Elke Partij bevordert publieke participatie in besluitvormingsprocessen, herzieningen, heroverwegingen of actualisaties anders dan bedoeld in lid 2 van dit artikel, met betrekking tot milieuaangelegenheden van algemeen belang, zoals ruimtelijke ordening, beleid, strategieën, plannen, programma's, regels en voorschriften die een aanzienlijk effect hebben of kunnen hebben op het milieu.
4. Elke Partij neemt maatregelen om ervoor te zorgen dat het publiek in een vroeg stadium reeds aan het besluitvormingsproces kan deelnemen, zodat naar behoren rekening kan worden gehouden met de opmerkingen van het publiek en aldus een bijdrage kan worden geleverd aan het proces. Daartoe verstrekt elke Partij het publiek op duidelijke, tijdige en volledige wijze de nodige informatie om uitvoering te geven aan het recht om deel te nemen aan het besluitvormingsproces.
5. De inspraakprocedure voorziet in redelijke termijnen die voldoende tijd bieden om het publiek te informeren en effectief te doen participeren.
6. Het publiek wordt met passende middelen, zoals schriftelijk, elektronisch, mondeling en via gebruikelijke methoden en op effectieve, begrijpelijke en tijdige wijze, ten minste over het volgende geïnformeerd:
 - (a) het type of de aard van de milieubeslissing en, waar passend, in niet-technische bewoordingen;
 - (b) de autoriteit die verantwoordelijk is voor het nemen van het besluit en andere betrokken autoriteiten en organen;
 - (c) de voor publieke participatie voorziene procedure, met inbegrip van de begin- en einddatum van de procedure,

- de inspraakmechanismen en, indien van toepassing, de datum en plaats van een openbare raadpleging of hoorzitting; en
- (d) de betrokken overheidsinstanties bij wie aanvullende informatie over de milieubeslissing kan worden opgevraagd en de procedure voor het opvragen van informatie.
7. Het recht van het publiek op inspraak in besluitvormingsprocessen op milieugebied omvat de mogelijkheid om opmerkingen naar voren te brengen met behulp van passende middelen die beschikbaar zijn, afhankelijk van de omstandigheden van het proces. Alvorens het besluit te nemen, houdt de relevante overheidsinstantie naar behoren rekening met het resultaat van het publieke inspraakproces.
 8. Elke Partij waarborgt dat, zodra een besluit is genomen, het publiek tijdig daarvan in kennis wordt gesteld, evenals de gronden en redenen die aan het besluit ten grondslag liggen, met inbegrip van de wijze waarop rekening is gehouden met de opmerkingen van het publiek. Het besluit en de grondslag ervan worden openbaar gemaakt en zijn toegankelijk.
 9. De verspreiding van besluiten die voortvloeien uit milieueffectbeoordelingen en andere milieubesluitvormingsprocessen waaraan het publiek heeft deelgenomen, geschiedt op effectieve en prompte wijze met passende middelen, waaronder schriftelijke, elektronische of mondelinge middelen en gebruikelijke methoden. De verspreide informatie omvat de vastgestelde procedure voor het publiek om relevante administratieve en gerechtelijke stappen te ondernemen.
 10. Elke Partij schept voorwaarden die gunstig zijn voor inspraak in besluitvormingsprocessen op milieugebied en die aangepast zijn aan de sociale, economische, culturele, geografische en gender kenmerken van het publiek.
 11. Wanneer de primaire taal van het direct betrokken publiek verschilt van de officiële talen, zorgt de overheidsinstantie ervoor dat middelen ter beschikking worden gesteld om hun begrip en deelname te vergemakkelijken.

12. Elke Partij bevordert, waar passend en in overeenstemming met de nationale wetgeving, de publieke participatie in internationale fora en onderhandelingen over milieuaangelegenheden of met gevolgen voor het milieu, in overeenstemming met de procedurele regels over inspraak van elk forum. Waar passend, wordt op het nationale niveau publieke participatie in kwesties van internationale milieufora eveneens bevorderd.
13. Elke Partij bevordert de instelling aan van passende ruimten voor overleg over milieuaangelegenheden of het gebruik van reeds bestaande ruimten waaraan verschillende groepen en sectoren kunnen deelnemen. Elke Partij bevordert respect voor lokale kennis, en waar passend, dialoog en interactie tussen verschillende opvattingen en kennis.
14. De overheidsinstanties spannen zich in om personen of groepen in kwetsbare situaties te identificeren en te ondersteunen, om hen op een actieve, tijdige en effectieve in inspraakmechanismen te betrekken. Daartoe worden passende middelen en vormen overwogen om belemmeringen voor participatie weg te nemen.
15. Bij de uitvoering van deze Overeenkomst waarborgt elke Partij dat haar nationale wetgeving en internationale verplichtingen met betrekking tot de rechten van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen worden nageleefd.
16. De overheidsinstantie spant zich in om het publiek te identificeren dat rechtstreeks wordt getroffen door de projecten of activiteiten die een aanzienlijk effect hebben of kunnen hebben op het milieu en bevordert specifieke acties om hun participatie te vergemakkelijken.
17. Voor wat de besluitvormingsprocessen op milieugebied betreft, zoals bedoeld in het tweede lid van dit artikel, wordt ten minste de volgende informatie openbaar gemaakt:
 - (a) een beschrijving van het gebied dat beïnvloed wordt en de fysieke en technische kenmerken van het voorgestelde project of de voorgestelde activiteit;
 - (b) een beschrijving van de belangrijkste milieueffecten van het project of de activiteit en, in voorkomend geval, de cumulatieve milieueffecten;

- (c) een beschrijving van de geplande maatregelen met betrekking tot deze effecten;
- (d) een samenvatting van (a), (b) en (c) van dit lid in begrijpelijke, niet-technische taal;
- (e) de openbare rapporten en adviezen van de betrokken entiteiten gericht aan de overheidsinstantie met betrekking tot het project of de activiteit in kwestie;
- (f) een beschrijving van de beschikbare technologieën die gebruikt moeten worden en alternatieve locaties voor de uitvoering van het project of de activiteit die wordt beoordeeld, wanneer de informatie beschikbaar is; en
- (g) acties die ondernomen zijn om de uitvoering en resultaten van maatregelen op het gebied van de milieueffectbeoordeling te monitoren.

Bovengenoemde informatie wordt kosteloos ter beschikking gesteld aan het publiek in overeenstemming met artikel 5, lid 17, van deze Overeenkomst.

Artikel 8

Toegang tot de rechter in milieuaangelegenheden

1. Elke Partij garandeert het recht op toegang tot de rechter in milieuaangelegenheden, in overeenstemming met de waarborgen van een eerlijk proces.
2. Elke Partij waarborgt, binnen het kader van haar nationale wetgeving, de toegang tot gerechtelijke en administratieve mechanismen om bewaar en beroep aan te tekenen, zowel wat de inhoud als de procedure betreft van:
 - (a) elke beslissing, handeling of nalatigheid met betrekking tot de toegang tot milieu-informatie;
 - (b) elke beslissing, handeling of nalatigheid met betrekking tot inspraak in het besluitvormingsproces van milieuaangelegenheden; en
 - (c) elke andere beslissing, handeling of nalatigheid die een negatieve invloed heeft of zou kunnen hebben op het milieu of in strijd is met wet- en regelgeving met betrekking tot het milieu.

3. Om het recht op toegang tot de rechter in milieuaangelegenheden te waarborgen, heeft elke Partij, rekening houdend met haar omstandigheden:
 - (a) bevoegde overheidsinstanties met toegang tot deskundigheid op milieugebied;
 - (b) effectieve, tijdige, openbare, transparante en onpartijdige procedures die niet buitensporig duur zijn;
 - (c) een brede actieve juridische positie ter verdediging van het milieu, in overeenstemming met de nationale wetgeving;
 - (d) de mogelijkheid om voorzorgs- en voorlopige maatregelen te gelasten, onder meer om schade aan het milieu te voorkomen, een halt toe te roepen, te verzachten of te herstellen;
 - (e) maatregelen om het leveren van bewijs van milieuschade te vergemakkelijken, indien passend en voor zover van toepassing, zoals omkering van de bewijslast en dynamische bewijslast;
 - (f) mechanismen om gerechtelijke en administratieve beslissingen tijdig uit te voeren en te handhaven; en
 - (g) waar van toepassing, mechanismen voor herstel, zoals herstel van de toestand van vóór de schade, herstel, compensatie of betaling van een geldboete, genoegdoening, garanties dat herhaling niet zal plaatsvinden, bijstand voor getroffen personen en financiële instrumenten ter ondersteuning van het herstel.
4. Om de toegang tot de rechter in milieuaangelegenheden voor het publiek te vergemakkelijken, stelt elke Partij het volgende vast:
 - (a) maatregelen om belemmeringen voor de uitoefening van het recht op toegang tot de rechter te minimaliseren of elimineren;
 - (b) middelen om bekendheid te geven aan het recht op toegang tot de rechter en de procedures om de doeltreffendheid ervan te garanderen;

- (c) waar passend, mechanismen om gerechtelijke en administratieve beslissingen te systematiseren en te verspreiden; en
 - (d) het gebruik van vertolking of vertaling van andere talen dan de officiële talen wanneer dit nodig is voor de uitoefening van dat recht.
5. Om uitvoering te geven aan het recht op toegang tot de rechter komt elke Partij tegemoet aan de behoeften van personen of groepen in kwetsbare situaties door ondersteuningsmechanismen in te stellen, waaronder gratis technische en juridische bijstand, waar passend.
 6. Elke Partij zorgt ervoor dat de gerechtelijke en administratieve beslissingen die op milieugebied worden genomen, en de rechtsgronden daarvan, schriftelijk worden vastgelegd.
 7. Elke Partij bevordert, waar passend, mechanismen voor alternatieve geschillenbeslechting in milieuaangelegenheden, zoals bemiddeling, verzoening of andere middelen waarmee dergelijke geschillen kunnen worden voorkomen of opgelost.

Artikel 9

Mensenrechtenverdedigers in milieuaangelegenheden

1. Elke Partij garandeert een veilige en stimulerende omgeving voor personen, groepen en organisaties die de mensenrechten op milieugebied bevorderen en verdedigen, zodat zij vrij van bedreiging, beperking en onveiligheid kunnen handelen.
2. Elke Partij neemt, rekening houdend met haar internationale verplichtingen op het gebied van mensenrechten, haar constitutionele beginselen en de basisconcepten van haar rechtssysteem, passende en effectieve maatregelen om alle rechten van mensenrechtenverdedigers op milieugebied te erkennen, beschermen en bevorderen, met inbegrip van hun recht op leven, persoonlijke integriteit, vrijheid van mening en meningsuiting, vreedzame vergadering en vereniging en vrij verkeer, evenals hun vermogen om hun toegangsrechten uit te oefenen.

3. Elke Partij neemt ook passende, effectieve en tijdige maatregelen om aanvallen, bedreigingen of intimidatie te voorkomen, te onderzoeken en te bestraffen waarmee mensenrechtenverdedigers op milieugebied te maken kunnen krijgen bij het uitoefenen van de rechten die in deze Overeenkomst zijn vastgelegd.

Artikel 10

Capaciteitsversterking

1. Om bij te dragen aan de uitvoering van de bepalingen van deze Overeenkomst, verbindt elke Partij zich ertoe nationale capaciteiten te creëren en te versterken, uitgaande van haar prioriteiten en behoeften.
2. Elke Partij kan, in overeenstemming met haar capaciteiten, onder meer de volgende maatregelen treffen:
 - (a) het opleiden van autoriteiten en ambtenaren op het gebied van de toegangsrechten op milieugebied;
 - (b) het ontwikkelen en versterken van programma's voor bewustwording en capaciteitsopbouw op het gebied van milieurecht en toegangsrechten voor onder meer het publiek, gerechtelijke en bestuurlijke functionarissen, nationale mensenrechteninstellingen en juristen;
 - (c) de bevoegde instellingen en entiteiten voorzien van adequate uitrusting en middelen;
 - (d) het bevorderen van onderwijs en opleidingen en het vergroten van bewustwording over milieuaangelegenheden, onder meer door basismodules over toegangsrechten voor studenten op alle onderwijsniveaus;
 - (e) het ontwikkelen van specifieke maatregelen voor personen of groepen in kwetsbare situaties, zoals het ter beschikking stellen van tolken of vertalers in andere talen dan de officiële talen, indien nodig;
 - (f) het belang erkennen van verenigingen, organisaties of groepen die het publiek opleiden in of bewust maken van toegangsrechten; en

- (g) de capaciteit versterken om milieu-informatie te verzamelen, te bewaren en te evalueren.

Artikel 11 **Samenwerking**

1. De Partijen werken samen om hun nationale capaciteiten te versterken met als doel deze Overeenkomst op een effectieve manier ten uitvoer te leggen.
2. De Partijen besteden bijzondere aandacht aan de minst ontwikkelde landen, de niet aan zee grenzende ontwikkelingslanden en de kleine eilandstaten in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied.
3. Voor de toepassing van lid 2 van dit artikel bevorderen de Partijen activiteiten en mechanismen, zoals:
 - (a) discussies, workshops, uitwisselingen van deskundigen, technische bijstand, onderwijs en observatoria;
 - (b) het ontwikkelen, delen en uitvoeren van onderwijs-, opleidings- en bewustwordingsmateriaal en programma's;
 - (c) het delen van ervaringen met vrijwillige gedragscodes, richtlijnen, goede praktijken en standaarden; en
 - (d) comités, raden en fora van multisectoriële belanghebbenden op het gebied van ontwikkeling om samenwerkingsprioriteiten en -activiteiten aan te pakken.
4. De Partijen moedigen partnerschappen aan met Staten uit andere regio's, intergouvernementele, niet-gouvernementele, academische en particuliere organisaties, evenals organisaties uit het maatschappelijk middenveld en andere relevante belanghebbenden om deze Overeenkomst ten uitvoer te leggen.
5. De Partijen erkennen dat regionale samenwerking en informatie-uitwisseling bevorderd moeten worden met betrekking tot alle aspecten van illegale activiteiten tegen het milieu.

Artikel 12

Clearinginstelling

De Partijen beschikken over een virtueel en universeel toegankelijke clearinginstelling voor toegangsrechten. De clearinginstelling wordt beheerd door de Economische Commissie voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, in haar hoedanigheid van Secretariaat en kan onder meer wetgevende, administratieve en beleidsmaatregelen, gedragscodes en goede praktijken bevatten.

Artikel 13

Nationale uitvoering

Elke Partij verbindt zich ertoe, voor zover dat in haar vermogen ligt en in overeenstemming met haar nationale prioriteiten, de middelen beschikbaar te stellen voor nationale activiteiten die nodig zijn om de uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen na te komen.

Artikel 14

Vrijwillig Fonds

1. Er wordt een Vrijwillig Fonds opgericht ter ondersteuning van de financiering van de uitvoering van deze Overeenkomst, waarvan de werking zal worden bepaald door de Conferentie van de Partijen.
2. De Partijen kunnen vrijwillige bijdragen doen ter ondersteuning van de uitvoering van deze Overeenkomst.
3. De Conferentie van de Partijen kan, in overeenstemming met artikel 15, lid 5(g) van deze Overeenkomst, trachten fondsen uit andere bronnen te verkrijgen ter ondersteuning van de uitvoering van deze Overeenkomst.

Artikel 15

Conferentie van de Partijen

1. Een Conferentie van de Partijen wordt hierbij ingesteld.
2. De Uitvoerend Secretaris van de Economische Commissie voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied roept de eerste vergadering van de Conferentie van de Partijen bijeen, uiterlijk één jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

Vervolgens worden met regelmatige tussenpozen, zoals vastgesteld door de Conferentie, gewone vergaderingen van de Conferentie van de Partijen gehouden.

3. Buitengewone vergaderingen van de Conferentie van de Partijen worden gehouden wanneer de Conferentie dit noodzakelijk acht.
4. Tijdens haar eerste vergadering zal de Conferentie van de Partijen:
 - (a) haar reglement van orde bespreken en bij consensus aannemen, met inbegrip van de modaliteiten voor een significante publieke participatie; en
 - (b) bij consensus de financiële bepalingen bespreken en aannemen die nodig zijn voor de werking en uitvoering van deze Overeenkomst.
5. De Conferentie van de Partijen onderzoekt en bevordert de uitvoering en effectiviteit van deze Overeenkomst. Daartoe zal zij:
 - (a) bij consensus de hulporganen oprichten die zij nodig acht voor de uitvoering van deze Overeenkomst;
 - (b) rapporten en aanbevelingen van hulporganen ontvangen en in overweging nemen;
 - (c) door de Partijen in kennis worden gesteld van maatregelen die zijn genomen ter uitvoering van deze Overeenkomst;
 - (d) aanbevelingen aan de Partijen formuleren met betrekking tot de uitvoering van deze Overeenkomst;
 - (e) voor zover van toepassing, protocollen bij deze Overeenkomst voorbereiden en aannemen voor daaropvolgende ondertekening, bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring en toetreding;
 - (f) voorstellen onderzoeken en aannemen om deze Overeenkomst te wijzigen in overeenstemming met de bepalingen van artikel 20 van deze Overeenkomst;

- (g) richtlijnen en modaliteiten vaststellen voor het mobiliseren van financiële en niet-financiële middelen uit verschillende bronnen om de uitvoering van deze Overeenkomst te vergemakkelijken;
- (h) alle aanvullende maatregelen onderzoeken en nemen die nodig zijn om de doelstelling van deze Overeenkomst te verwezenlijken; en
- (i) elke andere taak vervullen die haar door deze Overeenkomst wordt toegewezen.

Artikel 16 **Stemrecht**

Elke Partij bij deze Overeenkomst heeft één stem.

Artikel 17 **Secretariaat**

1. De Uitvoerend Secretaris van de Economische Commissie voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied voert de functie van Secretariaat van deze Overeenkomst uit.
2. De taken van het Secretariaat zijn als volgt:
 - (a) de vergaderingen van de Conferentie van de Partijen en haar hulporganen bijeenroepen en organiseren en nodige diensten verlenen;
 - (b) op verzoek van de Partijen assistentie verlenen voor capaciteitsversterking, met inbegrip van het delen van ervaringen en informatie en het organiseren van activiteiten in overeenstemming met artikelen 10, 11 en 12 van deze Overeenkomst;
 - (c) onder de algemene leiding van de Conferentie van de Partijen de administratieve en contractuele regelingen vaststellen die nodig zijn om haar taken doeltreffend uit te voeren; en
 - (d) het verrichten van alle andere secretariaatstaken zoals vastgesteld in deze Overeenkomst en alle andere taken zoals bepaald door de Conferentie van de Partijen.

Artikel 18

Commissie ter ondersteuning van uitvoering en naleving

1. Hierbij wordt een Commissie opgericht als hulporgaan van de Conferentie van de Partijen om de uitvoering en naleving van de implementatie van deze Overeenkomst te bevorderen en de Partijen daarbij te ondersteunen. De regels met betrekking tot de structuur en taken ervan worden door de Conferentie van de Partijen tijdens haar eerste vergadering vastgesteld.
2. De Commissie heeft een raadgevend, transparant, niet-contradictoir, niet rechterlijk en niet bestraffend karakter, toetst de naleving van de bepalingen van deze Overeenkomst en formuleert aanbevelingen in overeenstemming met het reglement van orde dat is vastgesteld door de Conferentie van de Partijen, waarbij wordt gezorgd voor een significante publieke participatie en waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan de nationale capaciteiten en omstandigheden van de Partijen.

Artikel 19

Geschillenbeslechting

1. Indien tussen twee of meer Partijen een geschil ontstaat over de interpretatie of toepassing van deze Overeenkomst, trachten zij een oplossing te vinden door middel van onderhandelingen of via een andere voor de partijen bij het geschil aanvaardbare methode voor de regeling van geschillen.
2. Bij de ondertekening, bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring van of toetreding tot deze Overeenkomst, of te allen tijde daarna, kan een Partij schriftelijk aan de Depositaris verklaren dat zij, ten aanzien van een geschil dat niet kan worden opgelost in overeenstemming met het eerste lid van dit artikel, een of beide onderstaande wijzen van geschillenbeslechting als verplicht aanvaardt ten aanzien van elke Partij die dezelfde verplichting aanvaardt:
 - (a) voorlegging van het geschil aan het Internationale Gerechtshof;
 - (b) arbitrage overeenkomstig de procedures die de Conferentie van de Partijen zal vaststellen.

3. Wanneer de Partijen bij het geschil beide in lid 2 van dit artikel genoemde middelen voor geschillenbeslechting hebben aanvaard, kan het geschil uitsluitend worden voorgelegd aan het Internationale Gerechtshof, tenzij de Partijen anders overeenkomen.

Artikel 20 **Wijzigingen**

1. Elke Partij kan wijzigingen van deze Overeenkomst voorstellen.
2. Wijzigingen van deze Overeenkomst worden aangenomen tijdens een vergadering van de Conferentie van de Partijen. Het Secretariaat doet kennis aan de Partijen van de tekst van elke voorgestelde wijziging ten minste zes maanden vóór de vergadering waarop de wijziging ter goedkeuring wordt voorgesteld. Het Secretariaat stelt de medeondertekenaars van deze Overeenkomst op de hoogte van de voorgestelde wijziging en, ter informatie, ook de Depositaris.
3. De Partijen stellen alles in het werk om consensus te bereiken over elke voorgestelde wijziging van deze Overeenkomst. Ingeval de pogingen om tot consensus te komen mislukken, wordt de wijziging in laatste instantie aangenomen met een drie-vierde meerderheid van stemmen van de Partijen die aanwezig zijn en hun stem uitbrengen op de vergadering.
4. Een aangenomen wijziging wordt door de Depositaris medegedeeld aan alle Partijen ter bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.
5. De Depositaris wordt in kennis gesteld van de bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van een wijziging. Een wijziging die is aangenomen overeenkomstig het derde lid van dit artikel treedt voor de Partijen die ermee hebben ingestemd erdoor gebonden te worden in werking op de negentigste dag na de datum van neerlegging van de akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring door ten minste de helft van het aantal Partijen bij deze Overeenkomst op het moment dat de wijziging werd aangenomen. Daarna treedt de wijziging in

werking voor elke andere Partij die ermee instemt erdoor te worden gebonden op de negentigste dag na de datum van neerlegging van haar akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van de wijziging.

Artikel 21

Ondertekening, bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring en toetreding

1. Deze Overeenkomst staat van 27 september 2018 tot en met 26 september 2020 op het hoofdkwartier van de Verenigde Naties in New York open voor ondertekening door elk van de in bijlage 1 opgenomen landen van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied.
2. Deze Overeenkomst dient te worden bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd door de Staten die haar hebben ondertekend. Zij staat open voor toetreding door elk in bijlage 1 vermeld land in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied dat haar niet heeft ondertekend, vanaf de dag na de datum waarop zij voor ondertekening is gesloten. De akten van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding worden gedeponereerd bij de Depositaris.

Artikel 22

Inwerkingtreding

1. Deze Overeenkomst treedt in werking op de negentigste dag na de datum van deponering van de elfde akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding.
2. Voor elke Staat die deze Overeenkomst bekrachtigt, aanvaardt of goedkeurt of ertoe toetreedt na de deponering van de elfde akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, wordt deze Overeenkomst van kracht op de negentigste dag na de datum van neerlegging door die Staat van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding.

Artikel 23

Voorbehoud

Ten aanzien van deze Overeenkomst mag geen enkel voorbehoud worden gemaakt.

Artikel 24

Opzegging

1. Drie jaar na de datum waarop deze Overeenkomst voor een Partij in werking is getreden, kan die Partij deze Overeenkomst te allen tijde opzeggen door middel van schriftelijke kennisgeving daarvan aan de Depositaris.
2. De opzegging wordt van kracht na het verstrijken van een jaar na de datum van ontvangst door de Depositaris van de kennisgeving van opzegging, of op een in de kennisgeving van opzegging vermelde latere datum.

Artikel 25

Depositaris

De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties is de Depositaris van deze Overeenkomst.

Artikel 26

Authentieke teksten

Het origineel van deze Overeenkomst, waarvan de Spaanse en Engelse teksten gelijkelijk authentiek zijn, wordt gedeponeerd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Escazú, Costa Rica, op vier maart tweeduizend achtien.

Annex 1

- Antigua en Barbuda
- Argentinië
- Bahamas
- Barbados
- Belize
- Bolivia (Plurinationale Staat)
- Brazilië
- Chili
- Colombia
- Costa Rica
- Cuba
- Dominica
- Dominicaanse Republiek
- Ecuador
- El Salvador
- Grenada
- Guatemala
- Guyana
- Haïti
- Honduras
- Jamaica
- Mexico
- Nicaragua
- Panama
- Paraguay
- Peru
- Saint Kitts en Nevis
- Saint Lucia
- Saint Vincent en de Grenadinen
- Suriname
- Trinidad en Tobago
- Uruguay
- Venezuela (Bolivariaanse Republiek)

Secretariaat

Regionale Overeenkomst inzake Toegang tot Informatie, Publieke Participatie en Rechtvaardigheid in Milieuaangelegenheden in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied

Sustainable Development and Human Settlements Division
Verenigde Naties, Economische Commissie voor Latijns-Amerika
en het Caribisch gebied (ECLAC)

E-mail: secretaria.escazu@cepal.org

<https://www.cepal.org/en/escazuagreement>

<http://observatoriop10.cepal.org/en>

Economic Commission for Latin America and the Caribbean (ECLAC)
Comisión Económica para América Latina y el Caribe (CEPAL)
www.eclac.org

